

На основу члана 18. став 1. под в), а у вези са чланом 10. став 4. под б) Закона о Јединственом регистру финансијских извјештаја Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 74/10 и 94/15), члана 13. Статута Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге, Управни одбор Агенције, на VII сједници, одржаној 25.4.2017. године, д о н и о ј е

П РА В И Л Н И К
О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ПРОПИСИВАЊА
МЕТОДОЛОГИЈЕ ЗА ОЦЈЕНУ КРЕДИТНОГ БОНИТЕТА
ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И ДРУГЕ ПОСТУПКЕ ОД
ЗНАЧАЈА ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊЕ
РЕГИСТРА О БОНИТЕТУ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се услови и начин вођења Регистра о бонитету привредних друштава (у даљем тексту: Регистар о бонитету), прибављања података које Агенцији за

посредничке, информатичке и финансијске услуге (у даљем тексту: Агенција) достављају други надлежни органи у поступку вођења Регистра о бонитету, давања података и оцјене о кредитном бонитету привредних друштава, као и пружања других услуга у поступку вођења Регистра о бонитету.

Члан 2.

У складу са Законом о Јединственом регистру финансијских извјештаја Републике Српске (у даљем тексту: Закон) и овим правилником, Агенција у поступку вођења Регистра о бонитету обавља следеће послове:

1) утврђује методологију за утврђивање података и показатеља за оцјену кредитног бонитета привредних друштава у Републици Српској (у даљем тексту: Методологија) - општи и посебни дио,

2) стара се о законитом, систематичном и ажурном вођењу Регистра о бонитету,

3) прибавља и користи изведене податке и оцјене о кредитном бонитету привредних друштава,

4) утврђује изведене податке и оцјене о кредитном бонитету привредних друштава,

5) утврђује форму и садржину извјештаја и оцјене о кредитном бонитету привредних друштава,

6) пружа услуге извјештаја о кредитном бонитету,

7) води документациону базу датих услуга извјештаја о кредитном бонитету,

8) води документациону базу о клијентима који су тражили извјештај о кредитном бонитету,

9) израђује макроекономске информације и анализе за посебне потребе органа и институција Републике Српске,

10) пружа друге услуге у вези са пословима које обавља у складу са овим правилником.

Оцјена о кредитном бонитету из става 1. тачка 1) одражава ризик дужника, односно исказује вјероватноћу потенцијалних губитака који настају неизмиривањем уговорених обавеза према другим странама. Оцјена се даје у форми приказивања зона унутар граница тестираних модела.

Изворне податке из става 1. тачка 3) овог члана чине подаци и документи прибављени из регистара и евиденција које води Агенција, затим других надлежних органа и институција, као и од корисника услуга.

Изведене податке из става 1. тачка 4) овог члана чине подаци и показатељи о кредитном бонитету привредних друштава утврђени у складу са методологијом - општи и посебни дио.

Извјештај о кредитном бонитету из става 1. тачка 5) овог члана представља систематизовану збирку података о кредитном бонитету.

Извјештај о кредитном бонитету из става 1. тачка 6) овог члана чине све услуге које се пружају корисницима у форми давања података о кредитном бонитету.

Податке о извјештају о кредитном бонитету из става 6. овог члана чине изворни и изведени подаци.

Оцјена у смислу става 6. овог члана представља оцјену способности измиривања обавеза привредног друштва утврђену на основу посебног модела вредновања финансијских принципа пословања привредних друштава, заснованог на примјени финансијске анализе и статистичког мониторинга.

Члан 3.

Методологију - општи и посебни дио утврђује Управни одбор Агенције.

Методологијом - општи дио уређује се начин утврђивања и објелодањивања података и показатеља за оцјену кредитног бонитета привредних друштава у Републици Српској, садржина извјештаја о кредитном бонитету, као и садржина каталога услуга о кредитном бонитету.

Методологија - општи дио објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске" и на интернет страници Агенције.

Начин исказивања и израчунавања података и показатеља за оцјену кредитног бонитета у компаративним временским серијама ближе се уређује Методологијом - посебан дио, који представља пословну тајну.

II - ПРИБАВЉАЊЕ ПОДАТАКА И ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА О БОНИТЕТУ

1. Прибављање података

Члан 4.

Регистар о бонитету води се на основу података из финансијских извјештаја или на основу података прибављених од других регистара, евиденција и електронских база података које води Агенција и података прибављених непосредно од корисника услуга, као и од других институција на основу закључених уговора или споразума. Подаци који су јавно доступни преузимају се са интернет страница тих органа, односно службених гласила у којима се они објављују, у складу са законом.

2. Вођење регистра о бонитету

Члан 5.

Регистар о кредитном бонитету је централна, јединствена, стандардизована, јавна, електронска база података о бонитету привредних друштава који имају сједиште на

територији Републике Српске, обрађених у складу са овим правилником и Методологијом - општи и посебни дио.

Регистар о кредитном бонитету води се у складу са начелима свеобухватности, стандардизације, ажурности, континуитета, хармонизације са стандардима Европске уније, доступности и заштите података.

Члан 6.

Регистар о кредитном бонитету садржи комплексне, међусобно повезане базе података, и то базу изворних података и базу изведених података.

Базу изворних података, у смислу става 1. овог члана, чине објективизовани рачуноводствени подаци из финансијских извјештаја, који се чувају у изворном облику у складу са прописима.

Поред рачуноводствених података базу изворних података чине:

- 1) основни (статусни) подаци о привредном друштву,
- 2) мишљења овлашћеног ревизора,
- 3) подаци о трансакционим рачунима,
- 4) подаци о тржишној вриједности акција и о берзанском курсу акција из евиденција берзи.

Базу изведених података у смислу става 1. овог члана чине објективизовани, стандардизовани и међусобно упоредиви подаци и показатељи, утврђени у складу са Методологијом, који се исказују као:

- 1) подаци из финансијских извјештаја у компаративним временским серијама,
- 2) индивидуални и збирни показатељи за оцјену бонитета,
- 3) подаци и показатељи агрегирани (здружени) по прежењој класификацији дјелатности и величини.

Члан 7.

Подаци о кредитном бонитету из члана 6. овог правилника воде се за привредна друштва. Подаци о кредитном бонитету могу се водити и за предузетнике, будући да предузетници чији су укупни наплаћени приходи у посљедњем пореском периоду већи од 500.000,00 КМ имају обавезу вођења пословних књига по систему двојног књиговодства од 2017. године и уколико су претходно водили просто књиговодство, тек од 2020. године ће се вршити њихова оцјена бонитета (БОН 2), док се (БОН 1) може презентовати од 2018. године, тј. оцјена бонитета може се вршити само за оне предузетнике који воде двојно књиговодство.

III - ДАВАЊЕ ПОДАТАКА И ОЦЈЕНА О БОНИТЕТУ И ПРУЖАЊЕ ДРУГИХ УСЛУГА ИЗ РЕГИСТРА О БОНИТЕТУ

Члан 8.

Услуге бонитета могу користити сва заинтересована домаћа и страна правна и физичка лица под условима из овог правилника и уз плаћање накнаде утврђене актом Управног одбора којим се прописује висина накнаде за давање података из Регистра о бонитету, као и за друге услуге које Агенција пружа у поступку вођења Регистра.

Услуге о кредитном бонитету доступне су корисницима преко Агенције.

Члан 9.

Агенција, на захтјев корисника, пружа услуге извјештаја о кредитном бонитету у електронској или писаној форми.

Услуге бонитета пружају се и на документу који важи без печата и потписа, с тим да уколико се захтијева овјера истог, увећава се износ накнаде сходно акту о висини накнаде усвојеном одлуком Владе Републике Српске.

Агенција не пружа услуге извјештаја о кредитном бонитету за:

- 1) привредна друштва над којима је отворен стечајни поступак - отворен стечајни поступак,

2) привредна друштва над којима је покренут поступак ликвидације - покренут поступак ликвидације,

3) привредна друштва за која је усвојен план реорганизације - усвојен план реорганизације,

4) привредна друштва која имају евидентиране дане неликвидности у трајању дужем од 180 дана и неликвидна су на дан израде извјештаја о кредитном бонитету - трајна неликвидност,

5) привредна друштва која су имала статусну промјену у последње три године, осим ако су испуњени услови за исказивање извјештаја о кредитном бонитету,

6) привредна друштва која су основана у последње три године - новоосновано привредно друштво,

7) привредна друштва која нису доставила бар један финансијски извјештај за последње три извјештајне године или су тај извјештај доставила без података - нема података,

8) привредна друштва за која нема довољно релевантних података - нема довољно података за исказивање извјештаја о кредитном бонитету.

Члан 10.

Агенција не пружа услуге извјештаја о кредитном бонитету за привредна друштва над којима је покренут стечај или ликвидација, осим на захтјев тих привредних друштава над којима је отворен поступак стечаја или ликвидације.

Члан 11.

Услуге бонитета, у форми у којој их даје Агенција, могу објављивати само корисници на које се те услуге односе.

Члан 12.

Агенција је дужна да приликом израде извјештаја о кредитном бонитету користи податке који су истовјетни са

изворним подацима (подацима који се у ту сврху преузимају из других изворних регистара, Агенције или других органа, или из других релевантних извора).

Агенција је дужна да у поступку израде и издавања извјештаја о кредитном бонитету, у цијелости, примјењује Методологију - општи и посебни дио.

Члан 13.

Одговорност за одлуке и посљедице одлука које буду донесене као резултат коришћења извјештаја о кредитном бонитету сноси доносилац такве одлуке у цијелости.

Члан 14.

Подаци и документи о услугама извјештаја о кредитном бонитету који су корисницима дати у складу са овим правилником Агенција чува у документационој и електронској бази Регистра годину дана.

IV - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о условима и начину прописивања методологије за оцјену бонитета привредних друштава и друге поступке од значаја за успостављање и функционисање Регистра о бонитету, број: УО-ХV-267/11, од 4.3.2011. године.

Члан 16.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: УО-VII-758/17
25. априла 2017. године
Бањалука

Предсједник
Управног одбора,
Радмила Стојнић, с.р.